

· primo? art?

· Johannes ·

· Elizabeth ·

ZA KRÁLE JANA 1310 - 1346

Tomáš Houška

Země, lidé, civilizace

Mezipředmětový projekt - pracovní sešit

Rok krále Jana

Tenhle sešit je pro vás zdroj inspirace, jak si připomenout jednoho z našich nejpozoruhodnějších králů . A ještě se přitom leccos naučit.

Obsahuje spoustu velkých a zajímavých úkolů, které se vám většinou budou nejlépe zpracovávat v týmu.

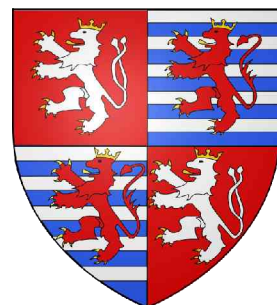
Většina úkolů překračuje hranice jednoho předmětu, nejsou to obyčejné vyplňovačky a doplňovačky, jsou to často složité úkoly – vždyť jdete pomoci vládnout králi Janovi!

Skoro všechny úkoly vedou k tomu, že vytvoříte něco velmi zajímavého. Budeme vás ještě mnohokrát vyzývat, ať se s výsledky své práce pochlubíte:

- Vytvořte (třeba jako součást školního webu) stránky o tomto projektu a dávejte tam texty, fotky a další díla. Můžete využít i weby jako Myspace.com nebo facebook.com a vytvořit tam své stránky, kde budete prezentovat projekt na vaší škole.
- Vytvořte během práce na projektu velké postery na balícím papíru, které budete moci vyvěsit ve škole na stěny. Vyzdobte si školu s motivy krále Jana.
- Zorganizujte ve škole závěrečný projektový den, kdy si vzájemně předvedete vše, co jste udělali. Pozvěte na něj rodiče, zástupce obce, ředitele velkých podniků, které třeba sídlí nedaleko školy. Jim tím uděláte radost a někteří z nich možná rádi podpoří vaše další zajímavé aktivity.
- Výtisky svých textů, nákresy, fotky... si vlepujte do tohoto sešitu. Dost tím nabude na objemu a občas možná budete mít pocit, že to děláte duplicitně, protože ten výsledek už jste dali na web, plakát... Není to zbytečné – tenhle sešit vám totiž zůstane jako vzpomínka i dávno poté, co školní web možná někdo úplně předělá a plakáty ze stěn zmizí.

Čeká nás spousta náročných práce – vytvoříme královskou radu, která bude pomáhat vládnout králi Janu Lucemburskému. Ve svých 14 letech se má ujmout lády v Českém království, což je těžký úkol. O moc se perou skupiny mocných šlechticů, kteří chtějí především co nejvíc urvat pro sebe, nemluvě o tom, že Jan se bude muset naučit aspoň trochu česky. Bude vás potřebovat bude potřebovat dobře sešraný pracovní **tým**. Pracovní tým je parta lidí, kteří pracují na stejném úkolu, ale každý se stará o něco jiného, má svou roli. Práci si rozdělí tak, aby každý dělal to, co mu nejlépe sedne.

OV
 45 min

6 7 8 9

Nejlépe se vám bude pracovat v týmu, který bude mít tak **5-7 členů** a každý z vás bude šikovný na něco úplně jiného. Parta kamarádů s podobnými zájmy často nebývá dobrým týmem, protože se nemají jak doplňovat. Naopak – často se dobře pracuje i s lidmi, se kterými toho nemáme moc společného. V našem týmu často různí členové budou mít i víc rolí současně. Nejspíš všichni budou současně patřit mezi **realizátory**, budou mít nějaký vlastní díl práce.

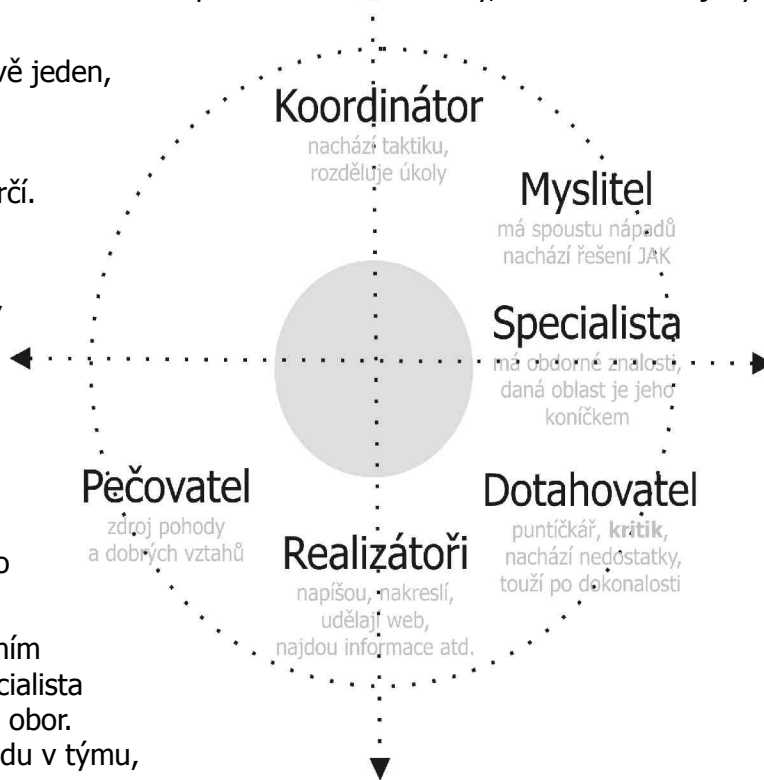
Koordinátor musí být v týmu právě jeden, má na starost dobrou spolupráci mezi ostatními členy.

Myslitel má hodně nápadů, je tvůrčí. Jeho nápady nemusí být vždy nejsprávnější, ale o to nejde. Bude mít v týmu svého **oponenta**, dotahovatele.

Myslitelé málokdy dovedou domyslet všechny důsledky svých nápadů. Oponenti většinou neumí nic moc vymyslet, ale zase umí dotáhnout nápady někoho jiného, případně v nápadech někoho jiného najít „mouchy“.

Specialista je často současně jedním z předchozích, ale nemusí být. Specialista o problematice hodně ví, je to jeho obor.

Pečovatel se stará o dobrou pohodu v týmu, dovede usměrnit neshody...

Sestavte si nyní takové týmy, ve třídě jich vznikne několik. Nemusí být všechny stejně velké, ale musí být schopné splnit úkoly, na kterých budou pracovat. A ty budou velmi různé, zaměřené na různé znalosti a dovednosti. Vyučující vám s jejich tvorbou pomůže. Až budete hotovi, napište pod jednotlivé role ve schématu na této stránce svá jména; některá se nejspíš budou opakovat. Postupně zjistíte, že se budete muset naučit rozdělovat úkoly i mezi různé týmy – a to nejen v rámci třídy, ale v rámci celé školy.

Domluvte si pravidla fungování týmu. Jak vyřešíte hodnocení či odměnu? Jaký systém si zavedete, když vyučující bude chtít hodnotit práci jednotlivých členů? Musí být rozumný a spravedlivý. Je jasné, že občas bude někdo dělat náročnější a jiný jednodušší práce. Jak to uděláte, aby někdo neudělal všechnu práci a někdo se jen nevezl?

Ov **Naplánujte si celý projekt**

🕒 20 min Prolistujte tento pracovní sešit a naplánujte si, jak si náměty, které tu najdete, rozdělíte:

6 7 8 9

Námět	Který tým se ho ujme	Jaký bude výstup, výsledek	Plánované datum dokončení	Bude na tento úkol někdo navazovat? Kdo?	✓
Příprava, koordinace					
Královská pokladna					
Tehdy a dnes					
Obchodní dům					
Jednotky měř a vah					
V jiných zemích					
Naše obec ve 14. století – mapa, plány					
Povídka ze 14.stol.					
Památka v regionu					
Spojenci a protivníci					
Janova vláda - Soud					
Rodinné vztahy					
Příčiny a následky					
Móda					
Jídelníček					
Válečník Jan					
Crécy - fabulace					
Turnaje					
Umím změnit dějiny?					
Hudba					

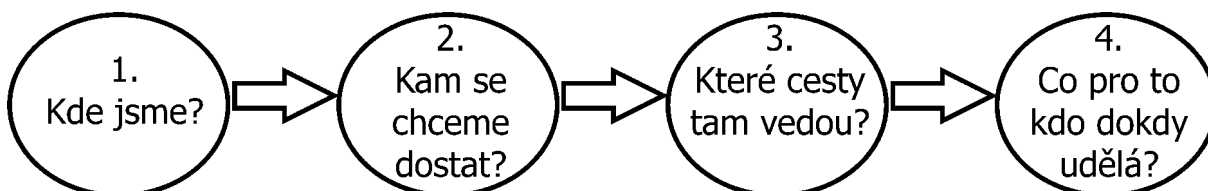
Jednotlivé náměty můžete rozvést do několika různých výstupů – např. Jedna část týmu zpracuje plakát, jiný webovou prezentaci, další námět odprezentuje před ostatními. Máte další náměty? Vytiskněte si pokračování tabulky, přilepte ho na její spodní okraj a celou tabulku vyvěste ve třídě, ať ji máte na očích!

Jak na to

Při plánování všech úkolů – a to nejen v tomto pracovním sešitě – vám pomůže, když si ujasníte čtyři základní body:

Čj

🕒 45 min

6 7 8 9

1. Kde jsme?

Jak na tom jste nyní? Co znáte z hlavy, co už máte hotové, co jste dokázali a z čeho můžete čerpat...

2. Kam se chceme dostat

Jaký bude výstup naší práce, co bude výsledkem? Tabulka? Webová stránka? Plakát s grafem? Prezentace v Powerpointu?

3. Které cesty tam vedou

V tomto pracovním sešitě to bude velmi často vyhledávání informací. A pozor, nemyslete, že vše najdete na webu a že vše můžete snadno „vygúglovat“, často budete potřebovat zajít do knihovny, požádat někoho o radu... někdy prostě vzít tužku papír a jít něco naměřit, nakreslit do terénu a pak to doma zpracovat.

4. Co pro to Kdo a Dokdy udělá

Samozřejmě, pracujete **v týmu**, jednou z nejdůležitějších dovedností je si správně a spravedlivě rozdělit práci mezi členy týmu. Je-li úloha komplexnější, vždy každá její část musí mít svého „gestora“, který bude **zodpovědný** za to, že daná část je **včas** a **dobře** dokončená.

Úlohy v tomto pracovním sešitě – stejně jako v životě – nebudeme známkovat, nemá to smysl. Buď jsou včas a dobře dokončené, nebo nejsou. Polovičatá řešení přece také nechceme, nedovolili bychom doma elektrikáři, aby nám spravil rozvody na trojku.

A protože hodně našich zadání bude obsahovat hledání zdrojů informací, poďme si říci něco o nich. U každé zjištěné informace budeme zaznamenávat, kde jsme ji našli a kdo je jejím autorem. Určitě nám nestačí napsat „internet“. U knížky se uvádí jméno autora (autorů, nebo aspoň vedoucího týmu autorů), Název knížky, Název vydavatele, rok a místo vydání – a u většiny knížek už nalezneme číselný kód ISBN. Podobně je to při citování z časopisů – Název článku, jméno autora, název časopisu, číslo nebo datum a ročník. A často je záslužné uvádět i číslo stránky, odkud citujeme. Na internetu bychom také měli najít Název článku a autora.

Dost často se po netu potulují „anonymní“ články, kdy jeden autor vykrádá druhého aniž to přizná – a třeba od sebe vzájemně opisují i stejné chyby a omyly. Naučíme se oddělovat zdroje věrohodné a nevěrohodné. Proto u informací z internetu nejraději uvedeme přesnou webovou adresu. Tato pečlivost je nezbytná. Pomože nám i všem našim čtenářům v ověřování informací a když si do své práce zaneseme chybu, pomůže nám ji rychle a snadno najít.

Dě Příjmy královské pokladny

🕒 2x10 min
domácí
zjišťování
informací

7 8 9

V učebnicích se často dočteme, že král Jan vypisoval vysoké daně. Ale co to znamená? Jak velké daně platí lidé dnes, to snadno můžeme zjistit. Ale jak to bylo za krále Jana? Také státní rozpočet České republiky také snadno zjistíme. Zjistíme, jak velké příjmy má státní pokladna i kolik vydává. A ve 14. století? Dokážete najít alespoň odhady příjmů a výdajů královské pokladny?

Zdroje informací pro současnost:

Zdroje informací pro 14. století:

A co jste se dozvěděli o výši daní? Kolik % příjmů jsme platili v různých obdobích? A v současnosti, nezapomínejte, že kromě daně z příjmu platíme DPH, sociální a zdravotní pojištění!

doba	Daňové zatížení rolníka, řemeslníka, živnostníka	Daňové zatížení velké firmy, bohatého obchodníka, patricije
současnost		
rok:		
rok:		
rok:		
14. století		

A zjištění? Uveďte příjmy a hlavní výdaje.

	Dnes	Ve 14. století
Příjmy do státní pokladny		
Obrana, armáda		
Bezpečnost, policie		
Soudy		
Zdravotnictví		
Důchody, sociální dávky		
Vzdělání		
Věda		
Dotace zemědělcům		
Dotace dopravcům		
Stavba a údržba silnic		
Správa státu, vláda, parlament, královský dvůr		
Kultura, památky		

Porovnejte obě předchozí tabulky! Zorganizujte si ve třídě debatu na téma, která doba byla lepší. Připravte si argumenty pro a proti. Nezapomeňte, že se nemusíte všichni shodnout, ale debata vám všem pomůže hodně věcí si uvědomit.

Lidé žili lépe ve 14. stole, protože:	Lidé žijí lépe dnes, protože:

Čj, Ov

🕒 20 min

6 7 8 9

Dě **Obchodní dům ve 14. století**

🕒 2x20 min

7 8 9

Jaká byla vlastně kupní síla peněz? Kolik stál venkovský dům, kolik kráva, bochník chleba, jedno vejce... a kolik si vydělal rolník, řemeslník? A kolik stál hrad, vesnice nebo celé panství? I to lze dohledat. Udělejte ceník alespoň základních položek, ať máme představu! Zkuste na základě příjmů udělat nějaký přibližný kurs tehdejší měny ke koruně.

Srovnání příjmů

Druh práce	Nalezený údaj – mzda / čas	Přepočtené tehdejší mzdy na měsíc	Mzda v Kč za měsíc dnes	Přibližný kurs ke koruně

Ceník

Zboží	Nalezená cena	Cena za stejné množství dnes v Kč	Pokus o přepočtení podle příjmů

Tyto dvě tabulky budou velmi zajímavé. Jistě najdete víc údajů – prodlužte si je o další řádky. A přeneste výsledek na velkou plachtu, kterou můžete pověsit ve třídě nebo na školní chodbě.

Ma/Fy **Jednotky měř a vah**

🕒 20 min

Zcela jistě se zapleteme do systému měř a vah, které se kdysi užívaly. Žádné metry, žádné litry, dokonce ani pěkně srozumitelné koruny. Lokty v různých městech byly různě dlouhé a vyznat se v groších, denárech, brektátech a dalších mincích, to je něco! Pojd'te si v nich udělat jasněji a **napište si zde převodní tabulky**, ať se vám Obchodní dům snáz připravuje!

✖
6 7 8 9

Dnešní jednotky podle soustavy SI	Tehdejší jednotky	Tehdejší jednotky	Mince, tehdejší měna	Materiál a váha	Váš přepočít kurzu ke koruně

Ze, Ov, Ma

A jak to bylo v jiných zemích?

🕒 po 20 min

A co v sousedních zemích? Měli jsme se lépe nebo hůř než lidé v německých zemích nebo Francii? Dost možná jsou to informace, na které jste už narazili, když jste chystali tabulky na stránce 5.

✖
7 8 9

Udělejte si kopii stránky 5 pro každou zemi, kterou budete porovnávat. Až je budete mít vyplněné, pojd'te si udělat srovnání. Najděte aspoň 3 zaměstnání, pro která budete mít údaje ze všech zemí a pojd'te je sem zadat:

zaměstnání	Odměna v českých zemích	Odměna v Německu	Odměna ve.....	Odměna ve.....

A zkuste podobně porovnat ceny zboží. Tabulku s mezinárodním středověkým ceníkem si vlep'te do tohoto pracovního sešitu jao zvláštní list.